

COVID-19 og byutvikling

Premisser, perspektiver og
utfordringer

Peter Austin

Drøftingsnotat: Osloregionens
ATP gruppe 02.06.2020

Oversikt over temaer

▶ Premisser:

- Holdninger og regler gir nye atferdsmønstre for mobilitet og offentlig rom
- Svakere økonomi – offentlig og kommersielt

▶ Perspektiver:

- Kort-, mellomlangt- og langsikt
- Med eller uten vaksine i 2021

▶ utfordringer:

- Betydelig usikkerhet – folkehelse og økonomi
- Behov for tilpasning av ATP paradigme
- Nye og til dels skarpere skillelinjer i samfunnet

Et overordnet perspektiv

- Historiens lærdom
- Urbanisering – problemet eller løsningen?
- Beredskap og robusthet

Lærdom fra historie

- ▶ Flere tidligere pandemier i Europe og Oslo
- ▶ Viktige bidrag til byutvikling – f.eks. Christiania
- ▶ Kolera og Tyfus på 1800-tallet la premissene for den moderne vann og kloakk infrastrukturen
- ▶ Byutvikling etter 1945 har vektlagt samfunns- og næringsvekst, og senere miljøet. Har vi glemt folkehelse?
- ▶ Storbyene livskvalitet, med kultur, høy tilgjengelighet og mobilitet og kvalitet er oppnådd i stor utstrekning.
- ▶ Samarbeid mellom samfunnsaktører er modellen i økende grad.

Er urbanisering problemet, eller en del av løsningen?

- ▶ Har dagens paradigmer for storby- og storbyregional utvikling bidratt utilsiktet til spredning av COVID-19?
- ▶ Eller har storbyområdene, med mange innbyggere og tunge samfunnsinstitusjoner bidratt mest til å bremse spredningen?

Var vi forberedte, eller robuste nok?

Live updates COVID-19
European cities respond
to the coronavirus crisis

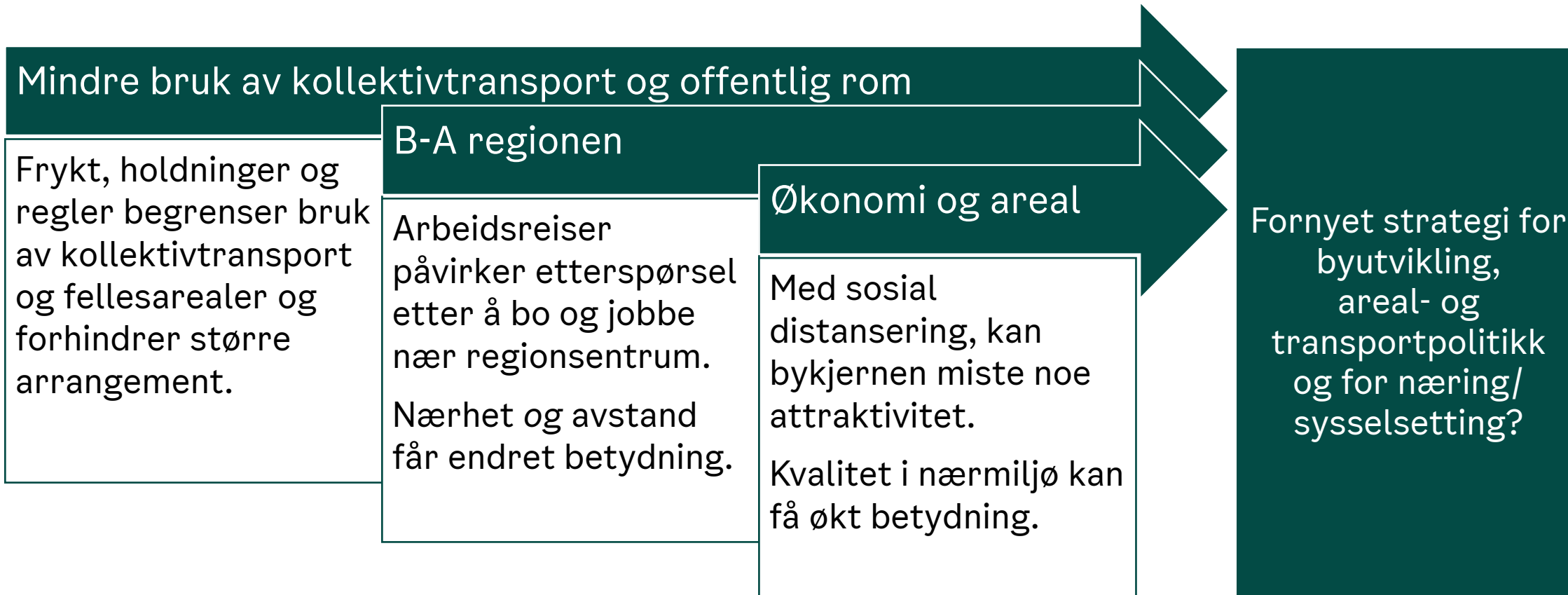
- ▶ De fleste europeiske storbyer og regioner var for dårlig forberedt for pandemien.
- ▶ Mange storbykvaliteter er forringet på grunn av frykt og sosial distansering.
- ▶ Mange av de tidligere utfordringer, spesielt knyttet til sårbare områder og samfunnsgrupper, er blitt tydeligere og krevende å håndtere.
- ▶ Det finnes samtidig mange eksempler på innovative og, etter hvert, visjonære tilnærminger, som ivaretar verdighet og kvalitet i storbysamfunnet.

Oslo i verden

- ▶ Byrådetts plattform:
  - «Oslo er en liten by i verden, men i tett samarbeid med andre byer kan vi utvikle løsninger som raskt kan kopieres av andre»
- ▶ EU Green Deal & Recovery Programme
  - Overordnede politiske rammer under forhandling
- ▶ Innovasjon gjennom samarbeid
  - Erfaringsutveksling og kunnskap
  - Påvirkning av rammebetingelser
  - (Promotering av våre løsninger)
  - Ny bærekraft

COVID-19 påvirker hvordan vi bruker byen

Hvor er den enkelte regionen / det enkelte land?

		Økonomisk kapasitet	
		Høy	Lav
Smittevern- strategier	Raskt og hardt	Relativt gode muligheter	Lav smitte men store økonomiske utfordringer
	Sent og svakt	Høy smitte med relativt gode økonomiske utsikter	Største problemer

COVID-19-tilpasset by- og byregional utvikling som er bærekraftig?

- ▶ Arbeidsreisemønstre:
  - Fleksible arbeidstider og arbeidssted
  - Ny markedstilpasning for kollektivtransport (pris, kapasitet, offentlig kjøp)
- ▶ Organisering av offentlige rom:
  - Universell utforming +
  - Tilgjengelighet og informasjon
- ▶ Bolig
  - Arealkrav / trangboddhet / smittevern / fellesareal
- ▶ Næring
  - Sysselsettingsdrevet / smittevern / fellesareal

To hovedaktiviteter (nye)

▶ COVID-19 og byregional utvikling i Oslo og Osloregionen

- Intern / lokale drøftinger
- 1: Hva kan vi lære av andre storbyer?
- 2: Hvordan vil CV19 påvirke Oslos handlingsrom på lengre sikt?

▶ Endret atferd og mobilitet som sentrale parametere:

- Redusert bruk av kollektivtransport
- Ny spatial-dynamikk i arbeidsmarkedet
- Påvirker arbeidslivet, verdiskaping, storbyenes merverdi / attraksjonskraft,
- Framtidens «tett og kollektivbasert byutvikling»

▶ EU prosjekt i ESPON programmet (EUROCITIES nettverk)

- ▶ Et hurtiggående prosjekt til avklaring i disse dagene
- ▶ Sammenlikningsstudie av storbyregionenes:
  - Respons til COVID-19
  - Langsiktige utviklingsmuligheter

Tre tidsperspektiver framover

Kort sikt

(2020)

- ▶ Krisetilpasninger med dagens løsninger
  - Gaterom (mer sykkel?)
  - Finansiering
  - Arealer / bygg for smittehåndtering
    - Boligløsninger
    - Behandling / sporing
    - Annet

Mellomlang sikt

(2020-21)

- ▶ Fra krisetilpasninger til beredskap
- ▶ Planlegging for langsiktige og bærekraftige løsninger
  - Tematisk:
    - ATP, offentlige rom, arbeidsplasser m.m.
  - Kommuneplan
  - Regional plan
  - Internasjonalt?

Lang sikt

(2020-2025)

- ▶ Med vaksine
- ▶ Uten vaksine